

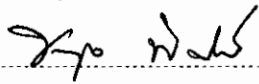
รูปแบบการจัดบริการวิชาการและการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ
สำหรับห้องสมุดโรงเรียนในจังหวัดจันทบุรี

คาราวรรณ สุวรรณทา

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
มิถุนายน 2556
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ ดาราวรรณ สุวรรณทา ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์
ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

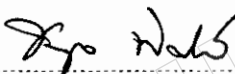
คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

 อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชวนชัย พิศาลพงศ์)

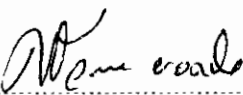
 อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(รองศาสตราจารย์ ชาติศักดิ์ วชิรปรีชาพงษ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

 ประธาน
(รองศาสตราจารย์ เฉลียว พันธุ์สีดา)

 กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชวนชัย พิศาลพงศ์)

 กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ชาติศักดิ์ วชิรปรีชาพงษ์)

 กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ศรีวรรณ ขอดนิล)

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการ
การศึกษาตามหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์
ของมหาวิทยาลัยบูรพา

 คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
(ดร.บุญรอด บุญเกิด)

วันที่ 18 เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2556

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความช่วยเหลือจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ขวัญชฎิล พิศาลพงศ์ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำปรึกษาควบคุมดูแล รวมถึงสละเวลาให้คำปรึกษา แนะนำและชี้แนวทางในการศึกษาค้นคว้าพร้อมทั้งแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ โดยละเอียดตลอด ระยะเวลาที่ทำการวิจัย อันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ เป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

กราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ เฉลียว พันธุ์สีดา ประธานกรรมการสอบ วิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ธาดาศักดิ์ วชิรปรีชาพงษ์ และ รองศาสตราจารย์ ดร.ศรีวรรณ ขอนนิต กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้สละเวลาให้คำปรึกษา แนะนำ แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ โดยละเอียด

กราบขอบพระคุณคณาจารย์ประจำสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ ทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทความรู้แก่ผู้วิจัยตลอดระยะเวลาที่ได้ศึกษาจนสำเร็จ

กราบขอบพระคุณ ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน ที่แนะนำให้คำปรึกษาและตรวจสอบคุณภาพ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

อาจารย์วันทนา กิตติศรีวรรณ

ผู้อำนวยการสำนักหอสมุด

มหาวิทยาลัยบูรพา

อาจารย์ทิพา ปลีหะจินดา

อาจารย์ประจำภาควิชาสารนิเทศศึกษา

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยบูรพา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์จิตติมา สิงห์ธรรม

อาจารย์ประจำภาควิชาการตลาด

คณะวิทยาการจัดการ

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ขอขอบพระคุณ นิสิตรุ่นพี่ รุ่นน้อง และเพื่อนร่วมรุ่น ระดับปริญญาโท สาขาวิชา บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ ที่ให้ความช่วยเหลือ ให้กำลังใจในการทำวิจัยครั้งนี้ ด้วยดีตลอดมา

ท้ายสุดนี้ คุณงามความดีของงานนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยมอบแด่ บิดา มารดา ครู อาจารย์ และผู้มีอุปการคุณทุกท่านที่มีต่อผู้วิจัย ขอรำลึกถึงพระคุณของท่านตลอดไป

คาราวรรณ สุวรรณทา

51911435: สาขาวิชา: บรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์; ศศ.ม.

(บรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์)

คำสำคัญ: ห้องสมุดโรงเรียน/ รูปแบบการจัดบริการวิชาการ/ การสร้างเครือข่าย/ ความร่วมมือระหว่างห้องสมุด/ จันทบุรี

คาราวรรณ สุวรรณทา: รูปแบบการจัดบริการวิชาการและการสร้างเครือข่ายความร่วมมือสำหรับห้องสมุดโรงเรียนในจังหวัดจันทบุรี (MODEL OF ACADEMIC SERVICES PROVIDING AND NETWORK DEVELOPING FOR SCHOOL LIBRARIES IN CHANTABURI PROVINCE) อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์: ขวัญชุลี พิศาลพงศ์, D.A., ชาติศักดิ์ วชิรปรีชาพงษ์, กศ.ม. 164 หน้า. 2556.

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพ และปัญหาของห้องสมุดโรงเรียนในจังหวัดจันทบุรี รวมทั้งศึกษาและเปรียบเทียบความต้องการบริการวิชาการของครูบรรณารักษ์ และการสร้างเครือข่ายความร่วมมือสำหรับห้องสมุดโรงเรียนในจังหวัดจันทบุรี จำแนกตามวุฒิ การศึกษาและประสบการณ์การทำงานในห้องสมุด ตลอดจนนำเสนอรูปแบบที่เหมาะสมในการให้บริการวิชาการของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีแก่โรงเรียนในจังหวัดจันทบุรี

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูบรรณารักษ์/ หัวหน้าห้องสมุด จำนวน 152 คน และผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดจันทบุรี จำนวน 5 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้คือ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย 2 กลุ่มใช้การทดสอบค่าที (t-Test for Independent Samples)

ผลการวิจัยมีดังนี้ 1. ครูบรรณารักษ์ส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาในสาขาอื่นๆที่ไม่ใช่สาขามรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ โดยมีประสบการณ์ในการทำงานห้องสมุด 5 ปีหรือต่ำกว่า 2. สภาพทั่วไปของห้องสมุดโรงเรียนเป็นห้องสมุดขนาดเล็กมีครูบรรณารักษ์รับผิดชอบเพียงคนเดียวและส่วนใหญ่ยังไม่มีโปรแกรมที่ใช้จัดการฐานข้อมูลทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุดหรือระบบห้องสมุดอัตโนมัติ 3. ครูบรรณารักษ์มีความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมบริการวิชาการในภาพรวมในระดับมาก 4. ครูบรรณารักษ์มีความต้องการสร้างเครือข่ายความร่วมมือสำหรับห้องสมุดในระดับมาก 5. ครูบรรณารักษ์ที่มีวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ต่างกันมีความต้องการบริการวิชาการและการสร้างเครือข่ายความร่วมมือสำหรับห้องสมุดในบางรายข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

51911435: MAJOR: LIBRARY AND INFORMATION SCIENCE; MA.

(LIBRARY AND INFORMATION SCIENCE)

KEYWORD: SCHOOL LIBRARY/ MODEL OF ACADEMIC SERVICES PROVIDING/
NETWORK DEVELOPING-SCHOOL LIBRARY/ CHANTABURI PROVINCE

DARAWAN SUWANTHA: MODEL OF ACADEMIC SERVICES PROVIDING
AND NETWORK DEVELOPING FOR SCHOOL LIBRARIES IN CHANTABURI
PROVINCE. ADVISORS: KWANCHADIL PHISALPHONG., D.A., TADASAK
WAJIRAPRECHAPONG., M.Ed., 164 P. 2013.

The purpose of this study were to study the conditions and problems for the school libraries in Chantaburi province. To study and compare the needs for academic services activities of school librarians and the needs of network developing for school libraries in Chantaburi province, according to education backgrounds and library working experiences.

A model of academic services providing by the Office of Academic Resources and Information Technology, Rambhai Barni Rajabhat University to school libraries in chantaburi province was also presented.

The sampling groups were librarians / library leaders interviewed 152 peoples and administrators in the chantaburi Educational Service Area Office. Questionnaires and interview methods were used as the research instruments. The statistical methods used for data analysis were percentage, mean, standard deviation. T- test for Independent Samples was used for hypotheses testing.

The results of this research were as follows: 1. Librarians were non professional degree holders, had 5 years or less of library working experiences, and responsible for other duties including teaching as well. 2. most of school libraries were in small size and had only one librarian in charge. Moreover, the libraries mostly did not have the library management databases or library automation systems. 3. librarians needed to participate the academic service activities in a high level. 4. librarians needed to develop the school library network in a high level. 5. For the comparison of the needs to participate the academic service activities and the needs to develop the school library network of librarians according to education levels and library working experiences, there were statistical significance differences at the level of .05 in some items.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง	ซ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
สมมติฐานของการวิจัย	3
กรอบแนวคิดในการวิจัย	4
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
มหาวิทยาลัยกับการบริการวิชาการ	8
สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี	12
ห้องสมุดโรงเรียน	18
ความร่วมมือระหว่างห้องสมุด	28
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	37
3 วิธีการดำเนินการวิจัย.....	48
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	48
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	48
การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	50
การเก็บรวบรวมข้อมูล	51
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้.....	51

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	53
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	53
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	53
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	54
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	88
สรุปผลการวิจัย.....	88
อภิปรายผล	94
ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้	102
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป	103
บรรณานุกรม	104
ภาคผนวก	114
ภาคผนวก ก.....	115
ภาคผนวก ข.....	117
ภาคผนวก ค.....	128
ภาคผนวก ง	150
ประวัติย่อของผู้วิจัย	164

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	โครงการบริการวิชาการของสำนักวิทยบริการฯ	16
2	ข้อดีและข้อเสียของรายงานแต่ละประเภท	31
3	รายชื่อผู้สัมภาษณ์.....	50
4	จำนวน ร้อยละ ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม	54
5	จำนวน ร้อยละ สภาพของห้องสมุดโรงเรียน	58
6	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมบริการวิชาการด้าน ห้องสมุด ด้านรูปแบบของกิจกรรมบริการวิชาการทางด้านห้องสมุด.....	65
7	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมบริการวิชาการด้าน ห้องสมุด ด้านเนื้อหาหลักสูตรของกิจกรรมทางด้านห้องสมุด	66
8	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมบริการ ด้านเครื่องมือ/ อุปกรณ์ที่ใช้ในโครงการฝึกอบรม/ สัมมนา/ บรรยาย.....	69
9	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมบริการวิชาการ ด้านสถานที่จัดกิจกรรมบริการวิชาการ	69
10	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมบริการวิชาการ ด้านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างห้องสมุด	70
11	การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมบริการ วิชาการด้านห้องสมุด ของครูบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน เป็นรายชื่อ จำแนก ตามวุฒิการศึกษา.....	71
12	การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยความต้องการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ ระหว่างห้องสมุดของครูบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน เป็นรายชื่อ จำแนกตาม วุฒิการศึกษา	75
13	การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยความต้องการบริการวิชาการของ ครูบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนเป็นรายด้านและภาพรวม จำแนกตามประสบการณ์ การทำงานในห้องสมุด	77
14	การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมบริการ วิชาการด้านห้องสมุดของครูบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน เป็นรายชื่อ จำแนกตามประสบการณ์	78

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
15 การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยความต้องการการสร้างเครือข่าย ความร่วมมือระหว่างห้องสมุดของครูบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน เป็นรายชื่อ จำแนกตามประสบการณ์	82
16 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัญหา/ อุปสรรคในการดำเนินงานห้องสมุด โรงเรียน	83
17 สรุปนโยบายและแนวทางการพัฒนาห้องสมุดโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา ในจังหวัดจันทบุรี	85
18 ลักษณะความต้องการการจัดบริการวิชาการ โดยสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยี สารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี และการสนับสนุนให้ครู/ บรรณารักษ์ เข้าร่วมกิจกรรมบริการวิชาการ	86
19 ลักษณะความจำเป็นและความเป็นไปได้ในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือสำหรับ ห้องสมุดโรงเรียนในจังหวัดจันทบุรี	87

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย	4
2 สภาพและปัญหาของห้องสมุดโรงเรียนในจังหวัดจันทบุรี	100
3 รูปแบบที่เหมาะสมในการจัดบริการทางวิชาการ และการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ สำหรับห้องสมุดโรงเรียนในจังหวัดจันทบุรี	101

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University